

LWW: blijf het handelingsprotocol Wiegendood volgen

De nieuwe NODO-procedure (nader onderzoek doodsoorzaak) is nog steeds niet in werking. Wel geldt sinds 1 januari 2010 de verplichting dat de behandelend arts bij minderjarigen geen verklaring van overlijden meer afgeeft zonder overleg met de gemeentelijk lijkschouwer. Bij wiegendood kan dit leiden tot schrijnende situaties. Voorzitter Henk Wierenga van de landelijke werkgroep Wiegendood (LWW) heeft een dringende oproep.

HENK WIERENGA, VOORZITTER LWW

In het NVK-Congresmagazine van oktober 2010 hebt u in het interview met John Roord en Thea van Zeben kunnen lezen over de impasse waarin we verkeren met de nieuwe NODO-wet. Sindsdien is er weinig veranderd. Zowel de schrijvende als de beeldende pers hebben ons laten zien waar dat toe kan leiden. Ouders van kinderen die onder het beeld van wiegendood overlijden, worden soms onterecht in staat van beschuldiging gesteld en onderworpen aan een juridische procedure die grote gevolgen heeft voor de verwerking van het toch al haast niet te verwerken leed.

Onzekerheid bij kinderartsen

De praktijk leert dat er veel onzekerheid heerst onder kinderartsen over wat hun rol is bij wiegendood. Per definitie is de doodsoorzaak op het moment van overlijden niet bekend. Sinds 1 januari 2010 moet de lijkschouwer altijd gewaarschuwd worden. Maar wat moet er daarna gebeuren? Houdt u er rekening mee dat de lijkschouwer onvoldoende is toegerust en meestal nog nooit eerder een dergelijke casus heeft meegeemaakt en dus onzeker kan zijn over zijn/haar rol daarin. Ondersteuning van de kinderarts is dan van het grootste belang.

Doodsoorzaak opsporen

Tenzij er sterke verdenking is van een niet-natuurlijk overlijden moet u proberen te handelen in de geest van de aankomende NODO-wet, dat wil zeggen het uiterste doen om alsnog de doodsoorzaak op te sporen. Dit betekent het afnemen van de anamnese en het doen van verder onderzoek zoals in het Handelingsprotocol na wiegendood wordt aangegeven (zie nvk.nl, tabblad Kwaliteit, onderdeel Richtlijnen) gevolgd door een volledige obductie. Helaas is dit er het afgelopen jaar vaak bij ingeschoten. Men ging er kennelijk van uit dat de diagnostiek elders (in het nog niet bestaande NODO-centrum) plaats zou vinden. Dit blijkt niet terecht te zijn: NODO is immers nog niet in werking.

Nadelige consequenties

Door de onduidelijkheid is het onderzoek na het overlijden slechter geworden in plaats van beter. Dat kan natuurlijk niet de bedoeling zijn. Ook voor de ouders heeft dit zeer nadelige consequenties gehad. Bedenk dat indien er tijdens het onderzoek zaken naar voren komen die eventueel duiden op een misdrijf (zoals het vinden van een fractuur), het altijd mogelijk is het onderzoek dan alsnog stop te zetten en de officier van justitie in te schakelen. Indien de dood thuis al is vastgesteld en de huisarts contact met u opneemt: adviseer het kind naar het ziekenhuis te laten vervoeren voor nader onderzoek naar de doodsoorzaak.

Dringend beroep

Het kan nog geruime tijd duren voor de nieuwe wet volledig is geïmplementeerd, in welke vorm dan ook. Daarom willen we een dringend beroep doen op de kinderartsen hun kennis en ervaring in deze tussenfase volledig te benutten. Zoals altijd geldt ook nu: blijf het bestaande protocol volgen tot er een duidelijk nieuw protocol is. Aarzelt u in twijfelgevallen niet contact op te nemen met één van de werkgroepleden (06-51293788).